

כי בכוחך לפנות אל חברי-הכנסת ולדרוש, כי הנוסח הזה של ההצעה האישית (בהבדל מן הטענה כלפי דעות, עמדות ומעשים) הנוסח של פסילת חברי-כנסת מהבעדתו — ייעקר מתוכנו.

האם יש אפשרות לתקן תקנה, שקרי-אות בעלות אופי של פסילה אישית ייפסלו ויימחקו על-פי הוראת היושב-ראש? ואולי אפשר אפילו — אף כי קשה להאמין בכך — שיתקבל מעין הסכם כללי בין כל החברים להימנע מסיגנון כזה?

אודה לך אם תביע דעתך על פנייתי זו.

עד כאן מיכתבו של שמיר, יו"ר הכנסת העברי אותו ליו"ר ועדת הכנסת, וזו החליטה לערוך בירור, היא נאותה להזמין גם אותי.

עניתי לה בכתב, בזה:

לצערי לא אוכל להשתתף בישיבה שנקבעה ליום ג', ושבה עומדת להידון תלונתו של ח"כ משה שמיר, וגם אין לי כל חשק להתפלמס עם ח"כ נכבד זה.

ארשה לעצמי, על כן, להשיב לדברים בכתב, כלהלן:

תמנהי איך יכול משהו לטעון כי עברו הצבאי של איש-צבא הוא עניין שבתחום צינע-הפרט. תמנהי כפליים כאשר רעיון זה מושמע מפי עסקן לאומי קר-צוני, המוכן לשגר לקרב ולמות את מיר-טב הנוער בישראל, למען הגשמת רעיונותיו.

בכל העולם מקובל כי אדם המציג מועמדותו לכהונה ציבורית מבליט את עברו הצבאי. על אחת כמה וכמה סביר הדבר בישראל, שעמדה בארבע מילחמות, חלקו של כל אדם במחתרת ובצה"ל הוא נושא רלבנטי בעת בחינת כשירותו לשמש כמנהיג-ציבור, ולכן זה לגיטימי — יותר מכן, זה מילוי חובה ציבורית — לבחון את עברו הצבאי של חברי-כנסת.

אמרתי מה שאמרתי על סמך ידיעתי האישית את עברו של ח"כ משה שמיר. נפגשתי עימו במהלך מילחמת-העצמאות, כשהייתי חייל בפלוגת הקומנדו "שועלי שמשון", שבמהלך קרבנותיה נפצעתי קשה. משה שמיר היה אז קצין-תורבות — תפקיד בלתי-לוחם בה"א הידיעה.

דבריו של ח"כ שמיר על בילוי, "במחיי צת" חיילים אינם אלא מסדר-עשן. אני קובע כי לא בפלמ"ח ולא בצה"ל השתתף ח"כ שמיר אי-פעם בפעולה קרבית כלשהי, ומעולם לא שמע שריקה של כדור — עד אשר ירה זקיף צה"ל כדור לעבר גלגלי המכונית שנסע בה, לאח-רונה.

בדקתי את הדברים בעזרת אנשי-פלמ"ח ואנשי-צה"ל, ואני קורא תגר על ח"כ שמיר שיוכיח את ההיפך.

בנסיונות אלה אני רואה את עצמי רשאי ואף חייב לקבוע שח"כ שמיר הוא משתמש — לא מבחינה פורמלית, במובן של השתמטות מעצם החיול, אלא מבחינה מוסרית, שפירושה השתמטות משירות קרבי בשעה שמיטב בני-גילו חירפו את נפשם, עמדו בקרבות אכזריים ואף הקריבו את חייהם.

משום כך אני חושב שזוהי יומרה הגרי בלתי-בוצפת ובעזרת-מצת מצד ח"כ שמיר להתלונן על התבטאותי ולדבר גבוהה-גברי הה על סיגנון ח"כים, ואני מצפה שוועדת הכנסת תדחה את היומרה הזאת מכל וכל. כל החלטה תהיה יריקה בפני עשרות חברי-ריי-הכנסת שחילפו את נפשם במאבק המיתרות ובמילחמות ישראל, ובפניהם של מאות אלפי החיילים הקרביים בעבר ובהווה.

אשר לי, אני קנאי לשמירה על סיגנון פרלמנטרי נאות, ואנהג על-פי מיעותי בעתיד, כפי שעשיתי בכל תשע שנות כהונתי בכנסת.

עד כאן המיכתב שלי, בינתיים נדחה העניין בוועדת-הכנסת, והבירור המשעשע יצטרך להמתין לכתמי-צוא. כמו הרבה עניינים אחרים לכנסת הנדחיים עד אין סוף.

וטוענת כי היתה זו תאונה. האב אינו מקבל הסבר זה.

סיפר למחרת האסון דובר ביניי-אש ויולי:

התחנתני עם נילי לפני 12 שנה בגרוזיה. לא הכרנו הרבה זמן לפני החתונה. אצלנו בגרוזיה לא יוצאים לפני החתונה. יש שידוך וזהו. השידוך שלנו דווקא הצליח. היינו מאושרים ואהבנו. בגרוזיה נולדו לנו גם שני ילדים הגדולים, טאטו וטיאה. לארץ עלינו רק המישפחה שלנו. כל המישפחה של נילי כבר הייתה כאן בירושלים. נכנסו לגור לידם. אני הסתדרתי ומצאתי עבודה. אבל לנילי היו קצת בעיות. היא לא הכירה אף אחד ולא היה לה חברות. כל היום הייתה יושבת בבית. גם עם השכנות לא היו לה יחסים. היחסים בין נילי לנילי היו בסדר גמור. אבל בשנתיים האחרונות היו לה התקפים של דיכאונות. היא נהיתה גם מאוד עצבנית.

אב בינייאשווילי
ילד נגד דיכאונות

נית. אני ניסיתי לעשות הכל בשבילה. נתתי לה כמה כסף שהיא רצתה. את כל המשכורת הייתי נותן לה, והיא הייתה עושה עם זה מה שהיא רוצה. למרות הכל נילי לא הייתה כמו פעם.

מצביה-הרוח שלה התבטאו ביחס אל הילדים. היא התחילה להזניח אותם. לא נתנה להם אוכל. לא הוציאה אותם לטייל ולא היה איכפת לה מה שקורה להם. ניסיתי לדבר איתה. שלכנע אותה שלא רע לה. הסברתי לה שהיא טועה ושהיא פוגעת בילדים. הלכתי ודיברתי עם המישי-פחה שלה, עם ההורים שלה והאחים שלה. שגרים פה בירושלים. הם גם דיברו איתה, אבל שום דבר לא עזר. היא המשיכה להזניח את הילדים.

היא ביקשה שאעשה לה עוד ילד. לא רציתי בגלל המצב שלה. אבל בסוף חשתי שאולי תינוק יוציא אותה מהמצב הזה. רק כדי לנסות לעזור לה הסכמתי. ככה נולדה לנו מאיה. מהר מאוד התברר שכלום לא השתנה.

בגלל זה אני יודע שנילי עשתה את זה בכוונה. למה היא רצתה להרוג את התינוקת אני לא יודע. אני רק בטוח שהיא עשתה את זה. המצב שלה הביא אותה לזה.

כשבאתי לבית-ההולדים נילי הייתה שם. רציתי להרוג אותה. מגיע לה למות. היא רוצתה.

אני תמיד הסברתי לה שלא חסר לה כלום. נתתי לה הכל. ביקשתי ממנה שלק תהיה אמה טובה ושתהיה טובה אל הילדים. היא הרגה את מאיה והרסה אותי. כשבילי הכל נגמר. אין לי רצון לחיות יותר. אני מתכוון להיש עכשיו תביעת גירושין לרבנות. את נילי אני לא רוצה לראות יותר. את הילדים אני רוצה להשאיר אצלי. אם בית-המישפט יחליט להשאיר אותם אצלי, הוא יצטרך לקחת על אחריותו את מה שהיא עשתה להם.

אחרי הגירושין אני לא רוצה להתחתן יותר לעולם. אני לא רוצה לראות יותר צל של אשה. נשים מביאות רק צרות.

עד כאן סיפורו של דובר. המישרה בודקת עד כמה מבוססת גירסתו של האב. בינתיים נעצרה נילי בידי המישרה להמשיך החקירה וכדי להגן עליה מועמד של דובר, רק עם סיום החקירה יוחלט אם האסון יוגדה כתאונה, או שיוגש כתב אישום נגד אשה באשמת רצח בתה.

קום שנים ספורות, וכמוהם סחורתם — צעירה עם מראה עתיק. שני האחים אבי ומוטי מספרים בגלוי לב, שאת פסילת הכוונה הם קונים מבית מלאכה בשכונת-התיקוה, ושהם עשויים מאבקת שיש. הדברים העתיקים באמת הם גלויים של ארץ-ישראל משנת 1921, או אלבומים של 1950 הנשיא הראשון, חיים וייצמן משנת 1950, שנקנו מאלט-עזאכין. הם מספרים, שלפני מילחמת-השיחור היו במקום איטליונים, בשתי הסימטות הפנימיות. בין שני האיטליונים הארוכים הייתה תעלה גדולה לניקוז הדם. אחרי 1948 בנתה עיריית תל-אביב מחיצה במקום התעלה, וכך נוצרו עוד שתי שורות של חנויות, שהושכרו בדמי-מפתח כמעט הרי אפוטרוס על נכסי-נפקדים. משחקים עוד ומפשפשים בעברו של השוק, מסתבר שההיסטוריה שלו החלה בראשית המאה. אז שימש שוק ירקות.

בין '48 ו-'67 היה זה פשוט מקום למימכר סמרטוטים וכל מיני גרוטאות. ומאז מילחמת ששת-הימים החלו הערבים מהגדה ומהרצועה לבוא בהמוניהם, כדי לקנות רהיטים ישנים, מקררים, חשמליים ישנים, תנורי בישול ישנים, ובגדים ישנים. הקונים הערבים היוו תמריץ עצום לשוק. מאז הוא התפתח, הוסיף עוד סוגי מוצרים למכירה, כמו ריהוט עתיק מסוגנו. בשוק נראות יותר עקרות-בית מבו-ססות, הבאות לחפש חלקי ריהוט או כלים לקישוט הבית, מאשר עניים וקשיינים הזקוקים לחלקי ביגוד, ומחפשים בגדים משומשים בפרוטות. המוכרים הממולחים והמנוסים מרחיבים מיד מי בעל אמצעים ומי לא. ונוקבים במחיר החפץ לפי מראה הקונה. פעם אפשר היה להתמקח ולהוריד עשרות אחוזים. היום ממעטים להוריד את המחיר ואף פעם אין לדעת מהו מחירו הריאלי של חפץ מסויים. סוחר אחד נוקב במחיר של 450 ל"י עבור קנקן מרוקאי לתה, השני מבקש 500, והשלישי 400 — וזה לפני ויכוח. במחירי הסאמבורים (היחמים) המחירים משתנים מחנות לחנות. באלפים, ונעים בין 2000 לירות למיחס שאינו ברי-שימוש, ל-7,000 לירות ויותר. וגם או צריך לבדוק אם המיחס עדיין ניתן להפעלה, אם אינו חשמלי — מה כמעט כולם נוזלים ואינם ראויים לשימוש. גם שטיחים פרסיים נמכרים בשוק, ואלה אינם מוצרים שווים לכל נפש. "המלך" של השוק, שהוא אבי כל השבט המחזיק בידיו את רוב החנויות, הוא סיני, בעל חנות השטיחים במרכז הסימטות.

האיש הצנוע, האוכל את פת הצהריים שלו על כיסא בחנותו, רכש את מוטי חיותו בפרס. על כל שטיח הוא יודע לספר את מוצאו ולתאר את טיבו. המחירים לי שטיח קטן של מטרי-רוזי על שניים, הם מ-35 אלף לירות ומעלה. ישנם כמה רוכבי לים שהתעשרו בשוק והעבירו את מיט חרם לאזורים יותר יוקרתיים. כאלה הם שלושת האחים הבוכרים ציון, ברוך ומיקי, שפתחו חנויות לעתיקות אירופיות ברחוב בנייהודה בתל-אביב.

שוק פורטובלו

ביפו

לש לשוק הירארכיה משלו. הגרוזינים, למשל, עוסקים בכחירת תחרות, שאותן הם קונים בעייתיות-פיתוח מעולים ממזרח-אירופה. הרוכלים במידורחוב היו פעם כור לם פולנים, לאט לאט החלו הירארכים לתפוס את מקומם. הריהוט העתיק המסוגר נן, המגיע הישר ממכירות סומביות באי-רופה, נמצא בעיקר בידי מרסל הבולגרי, או אצל מרצ'לו הרומני. הקונים הוותיקים באים אליהם פעמים רבות, הם מסוגלים להמתין שנה או יותר, עד שיגיע הפריט המבוקש. בעלי החנויות גם משפצים ומי-שחורים רהיטים עתיקים שנפגעו, והתור-צאה מרהיבת עיניים.

רוב חנויות כלי-ההנחשת העתיקים והי-כמורעתיקים הן בעלות הפרסים. אין זה דווקא משום שכל החנויות הן בבעלות המישפחה השלטת. כששואלים, מסתבר ש-כולם שם גיסיים, אחים ובני-דודים, אך ישנם גם פרסים שלא ממשפחת ה"מלך" סיני. שהרי פרסי יעדיף תמיד שבחנות שכן ישכון פרסי ולא אחי. קיומם של כמה צעירים הוא הפוך את שוק הפישפשים למשהו כמו שוק פורטובלו בלונדון, שבו רוב המוכרים צעירים והוא פתוח כלילות. כעין יריד שהיהוה המשך לעיר-העתיקה של יפו.

בתו היפהפיה של הלוחם בגרמנים החליטה להמשיך בדרני אביה

השיפט מנחם אילן נשם לרווחה. מולו עמד אנדרי קלצ'ינסקי והבטיח: "יותר אני לא אעשה שום דבר כזה בחיומי מדינת ישראל." בבתי-המישפט בארץ נשמעות מדי יום ביומו עשרות הבטחות של נאשמים, שאליהן מתייחסים השופטים בדרך-כלל בחוסר-אמון. הפעם ידע השופט כי הוא יכול להאמין לנאשם. אנדרי גם פתר לשיפט בעיה שהדירה, כנראה, שינה מעיניו כלילות האחרונים שלפני גרייהדין. אילן לא רצה לשלוח את קלצ'ינסקי לכלא, אם כי החוק כמעט חייב אותו לעשות כן. קשה היה לו להגדיר את קלצ'ינסקי, נוצרי פולני שהתגייר והחליט לא לתת לעם, שאליה הצטרף, לשכוח את השואה, כפושע, ואכן, קלצ'ינסקי לא הפ-סיק לעבור על החוק בשנים האחרונות, אך היתה לו מטרה שעמה קשה היה ליהודי שלא להודות.

אך מה שלא ידע השופט, כאשר קיבל את מילת הכבוד של אנדרי, הוא כי לאנדרי יש יורשת בהפגנותיו. בתו היפה-פיה, סמדר קלצ'ינסקי, לא נתנה את מילת הכבוד שלה לשופט, וגם לא התבקשה לעשות כן. לעומת זאת היא נשבעה לאביה ולעצמה, כי תמשיך בפעולות ההריגות

בגיר 3

סמדר, רכובה על סוס עץ, עוד בתקופה שבה וזו הוריה נשואים. אחרי גירושי ההורים החליטה סמדר להישאר אצל אבא, למרות היחסים המצויינים שלה עם אמה, אותה היא מעריצה בגלל נופיה.

כנגד גרמנים והיהודים ששיתפו פעולה עם הגרמנים בתקופת מילחמת-העולם השנייה.

פצצה סימלית

היסטוריות ההפגנות של אנדרי קלצ'ינסקי ארוכה ומרתקת. ביום השואה שנערך לפני שלוש שנים הוא נכנס לשגרירות הגרמנית בתל-אביב, גירש באימני אקדח את כל הנמצאים בה, וכלא את עצמו בתוכה עד תום יום-הזיכרון. חצי שנה אחר-כך סטר קלצ'ינסקי לשופט ששפט את פושעי מיידנק בעיר הגרמנית דיסלדורף, עונשו היה גירוש מגרמניה. חודשים אחדים אחר כך, התייצב שוב ליד השגרירות הגרמנית ברחוב סוטיין בתל-אביב, וניסה להצית עצמו, כמחאה על זיכויים של נאצים בגרמניה. חודשים ספורים אחרי שכיבו את האש מבגדיו, ניסה קלצ'ינסקי לחטוף כמה דיפלומטים גרמנים בתל-אביב. הוא הביא לכך שכמה